

Madis Kallas
Regionaalminister
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

28.03.2024 nr 1-7/116

**Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanekud
riigi eelarvestrateegia 2025–2028 ja 2025. aasta
riigieelarve läbirääkimisteks**

Austatud regionaalminister Madis Kallas

Vabariigi Valitsuse ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu vahelise eelarve läbirääkimiste töökorra punkti 7 kohaselt esitab liit Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ettepanekud riigi eelarvestrateegia ja riigieelarve eelnõu ning valdkondlikes töörühmades arutavate küsimuste kohta 31. märtsiks 2024.

Käesoleva kirjaga esitame valitsuskomisjoniga läbirääkimisteks Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikogu poolt 12. märtsil 2024 heaks kiidetud liidu olulisemad teemad koos fiskaalsete ettepanekute ja selgitustega ning valdkondlike töörühmade ettepanekud ja selgitused riigi eelarvestrateegia 2025–2028 ja 2025. aasta riigieelarve osas.

Lisaks ettepanekutele sooviksime veelkord rõhutada, et olemasolevat välja kujunenud tulubaasi süsteemi ei tohiks lõhkuda. Olukorras, kus kõik kohalikud omavalitsused on alarahastatud, ei ole ühtedelt teistele ümber jaotamise poliitika jätkusuutlik lahendus. Pikemas ajahorisondis vähendab see kõikide omavalitsuste toimetulekut ja võimekust pakkuda kvaliteetseid teenuseid üksikisiku tulumaksu maksvatele peredele, kelle lapsed tarbivad rahaliselt domineeriva osa omavalitsuse poolt pakutavatest teenustest (haridus ja sellega seotud teenused).

Kohalike omavalitsuste fiskaaltasakaalu negatiivselt mõjutavaid muudatusi tuleks kavandada ja rakendada arvestades omavalitsuste eelarvestrateegiaid. Sellest tulenevale ei peaks sellised muudatused otsustamisest alates jõustuma enne nelja aastat. Kohalikud omavalitsused peavad suutma oma kohustusi täita vastavalt kehtivatele eelarvestrateegiatele. Eelistatud oleks, et kõik kohalike omavalitsuste kulubaasi oluliselt mõjutavad tegurid oleks teada vähemalt nelja-aastaseks perioodiks, sh näiteks õpetajate alampalga kasvu perspektiiv. Kriisiolukordadeks kokkulepitavad erisused peaksid oma olemuselt olema kokku lepitavad tähtajalisena, et tagada tulubaasi automaatne taastamine tähtaja möödudes. Sellisest praktikast peaks kujunema seadusloome hea tava.

Sellest tulenevalt soovime saada Vabariigi Valitsuselt 4–5 aastast plaani, et kohalikel omavalitsustel oleks võimalik sellised kulud kavandada eelarvestrateegiates. Vastasel juhul ei ole senine praktika jätkusuutlik riigi tegevuste ja plaanidega kaasa minnes.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mihhail Kõlvart
juhatuse esimees

Lisad:

1. Lisa 1. Eesti Linnade ja Valdade Liidu olulisemad ettepanekud ja selgitused riigi eelarvestrateegia 2025–2028 ja 2025. aasta riigieelarve läbirääkimisteks.
2. Lisa 2. Eesti Linnade ja Valdade Liidu valdkondlike tööühmade ettepanekud ja selgitused riigi eelarvestrateegia 2025–2028 ja 2025. aasta riigieelarve läbirääkimisteks.